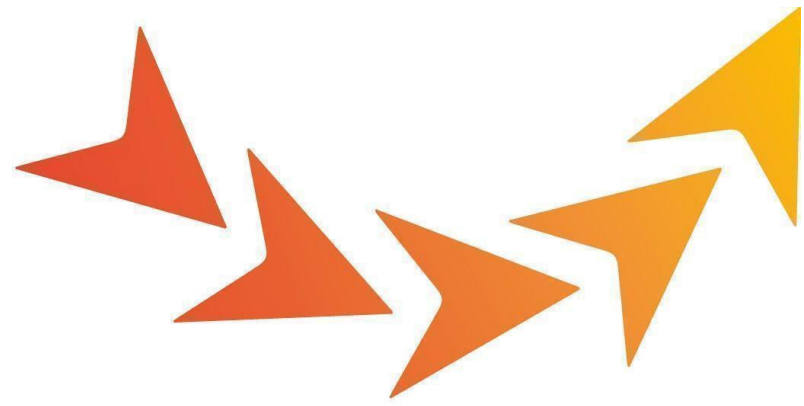

D-PAIDEIA
Digital Education

D4.1 Gids voor de ontwikkeling van pedagogische digitale strategieën in onderwijsinstellingen

Leverbaar nr.	4.1	Werkpakket nr.	4	Taak/taken nr.	4.1
Project		D-PAIDEIA			
Titel werkpakket		Pedagogische digitale strategieën in onderwijsinstellingen			
Titel van gekoppelde taak/taken		T4.1 Ontwikkeling van een gids voor de ontwikkeling van digitale strategieën in onderwijsinstellingen			
Status		Definitief	(Concept/Concept definitief/Definitief)		
Uiterste datum voor levering		M36	Inleverdatum		
Versie van het te leveren product		2			

Documentbijdragers

Verantwoordelijke voor het eindproduct	Universitat de Girona		
Bijdragers	Organisatie	Recensenten	Organisatie
Rafel Meyerhofer-Parra	Universiteit van Girona		
Marta Peracaula-Bosch	Universiteit van Girona		
Maria Berrocal Aréballo	Universiteit van Girona		
Eduard Muntaner Perich	Universiteit van Girona		
Jordi Freixenet Bosch	Universiteit van Girona		

Documentgeschiedenis

Versie	Datum	Opmerking
1	29/11/2024	Eerste ontwerp van de richtlijnen opgesteld door de Universiteit van Girona, leiders van werkpakket 4. Het gepresenteerde werk moet nog worden beoordeeld door de rest van het consortium.
2		Verschillende revisierondes door de verantwoordelijke (UdG) en de rest van de consortiumpartners. Persoonlijke revisie tijdens de TN-vergadering in Leuven. Online revisies.
3		Vertaling van de definitieve Engelse versie naar de talen van de consortiumpartners.

Lijst met afkortingen

Afkorting	Beschrijving
EC	Europese Commissie
EU	Europese Unie
GA	Subsidieovereenkomst
GDPR	Algemene verordening gegevensbescherming
IP	Intellectuele eigendom

IPR	Intellectuele eigendomsrechten
R&I	Onderzoek en innovatie
WP	Werkpakket

Disclaimer: Gefinancierd door de Europese Unie. De standpunten en meningen die worden weergegeven, zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of EACEA weer. Noch de Europese Unie, noch de subsidieverstrekende instantie kan hiervoor verantwoordelijk worden gehouden.

Inhoud

1.	INLEIDING TOT DE GIDS	6
2.	OVERZICHT VAN DE DIGCOMPEDU EN VOORSTEL VOOR DE BIJWERKING ERVAN	7
2.1.	Europees referentiekader voor digitale competenties voor leerkrachten	7
2.2.	Aanvullende competenties voor DigCompEdu	8
1-	Toegevoegde elementen aan de dimensie 'Professionele betrokkenheid' (1):	8
2-	Toegevoegde sectie op het gebied van pedagogische competenties van leerkrachten	10
3-	Afstemming van de competenties van leerlingen op de nieuwste versie van het Digitaal Competentiekader voor Burgers (DigComp 2.2).	12
2.3.	Visuele weergave van het D-Paideia-kader	12
3.	DIAGNOSE VAN DE DIGITALE COMPETENTIES VAN SCHOLEN IN HET UITGEBREIDE D-PAIDEIA-KWALIFICATIEKADER	14
3.1.	SELFIE en variaties: een diagnostisch instrument voor scholen	14
3.2.	Schooldiagnose binnen het D-Paideia-project: uitbreiding van het toepassingsgebied en vereenvoudiging van het proces	16
3.3.	Aanbeveling van diagnostisch instrument (afhankelijk van land en context)	18
4.	ONTWIKKELING VAN DIGITALE COMPETENTIES NA DIAGNOSE	20
4.1.	Organisatie van de leeractiviteiten binnen het uitgebreide D-Paideia-kader: het D-Paideia-curriculum	20
4.2.	Gebruik van de D-Paideia-diagnosevragenlijst voor de toepassing van het curriculum	23
4.3.	Schoolactieplan	29
4.4.	Rapportage van de resultaten	37
	REFERENTIES	39

1. INLEIDING TOT DE GIDS

De *gids voor de ontwikkeling van digitale strategieën in onderwijsinstellingen* is een document dat is opgesteld om onderwijsinstellingen, hun professionals en studenten te helpen bij de ontwikkeling en actualisering van digitale competenties in het licht van de nieuwe uitdagingen waarmee het onderwijssysteem wordt geconfronteerd en die vooral duidelijk werden tijdens de uitbraak van COVID-19.

De gids is gebaseerd op bewijsmateriaal uit de literatuurstudie, waarmee het [D-Paideia-consortium](#) gebieden heeft geïdentificeerd waar DigCompEdu, het referentiekader voor digitale competentie in Europa, moet worden geïntegreerd of uitgebreid om de sociaal-emotionele uitdagingen van digitaal onderwijs en leren aan te pakken. Na een beoordelings- en evaluatieproces met deskundigen wordt voorgesteld om in totaal 7 competenties aan het kader toe te voegen: drie nieuwe elementen op het gebied van *professionele betrokkenheid*; een nieuw onderdeel over sociaal-emotionele en relationele vaardigheden op het gebied van *de pedagogische competenties van leerkrachten* en, ten slotte, om *de competenties van leerlingen* af te stemmen op de nieuwste versie van het kader voor digitale competentie voor burgers (DigComp 2.2).

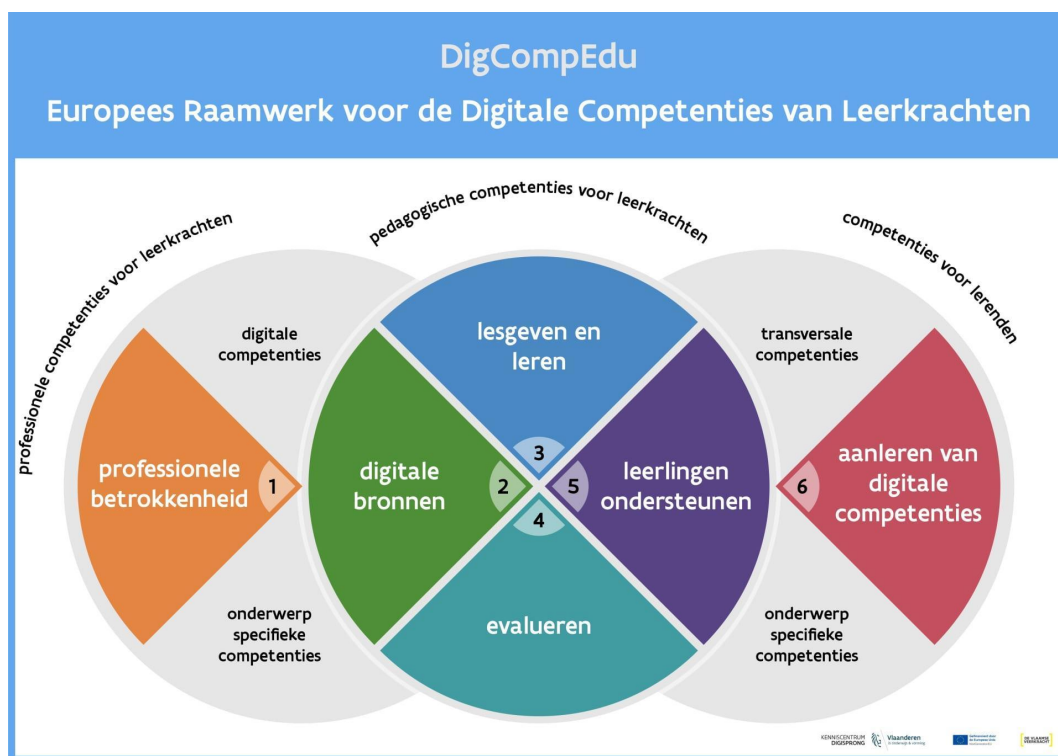
Daartoe heeft het consortium gewerkt aan de ontwikkeling van een [curriculum](#) waarmee de 7 competenties kunnen worden ontwikkeld aan de hand van in totaal 27 leerdoelen, elk met bijbehorende leeractiviteiten. Deze leeractiviteiten zijn ingedeeld in drie niveaus: beginner, gemiddeld en expert, en er zijn verschillende trajecten vastgesteld om de leerdoelen te ontwikkelen na een eerste analyse van de behoeften en niveaus van de leerkrachten, leerlingen en het managementteam. Voor deze eerste diagnostische analyse wordt het gebruik van een diagnostisch instrument voorgesteld om hen in staat te stellen hun niveau van digitale competentie te bepalen en aanbevelingen te doen voor trajecten van activiteiten die zij kunnen uitvoeren op basis van hun aanvankelijke niveau.

De gids is onderverdeeld in drie hoofdonderdelen. Het eerste inleidende deel bevat een toelichting op het D-Paideia-kwalificatiekader; het tweede deel biedt nadere uitleg over het diagnostische instrument en advies over welke versie te gebruiken, afhankelijk van de nationale en schoolcontext. Ten slotte is er een derde en laatste deel waarin trajecten worden aangeboden waarmee de school haar digitale competentie kan ontwikkelen in relatie tot haar behoeften.

2. OVERZICHT VAN DIGCOMPEDU EN VOORSTEL VOOR DE BIJWERKING ERVAN

2.1. Europees kader voor digitale competenties voor leerkrachten

Het [Europees kader voor digitale competenties voor leerkrachten](#), beter bekend als DigCompEdu, is ontwikkeld door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC) om de ontwikkeling van de digitale competenties van leerkrachten te bevorderen en innovatie in het Europese onderwijs te stimuleren. Door talrijke bronnen te analyseren en met elkaar te verbinden om de facetten van digitale competentie voor opvoeders te beschrijven, is DigCompEdu een wetenschappelijk onderbouwd kader. DigCompEdu schetst 22 opvoedersspecifieke digitale competenties, georganiseerd in zes dimensies verspreid over drie hoofdgebieden.

Figuur 1. Het oorspronkelijke DigCompEdu-kader (Bron: Redecker, 2017).

Door de focus op de pedagogische dimensie is DigCompEdu toepasbaar op alle vakken, ondanks het voortdurend veranderende technologische landschap, omdat het expliciet effectieve manieren beschrijft om digitale technologieën te integreren in het onderwijs en leren, strategieën te verbeteren, de implementatie te begeleiden en het onderwijs te innoveren.

2.2. Aanvullende competenties voor DigCompEdu

Het literatuuronderzoek dat door het D-Paideia-consortium is uitgevoerd, heeft gebieden geïdentificeerd waar DigCompEdu mogelijk moet worden geïntegreerd of uitgebreid om de sociaal-emotionele uitdagingen van digitaal onderwijs en leren aan te pakken. Naar aanleiding van feedback van internationale deskundigen en docenten is de definitieve versie van het D-Paideia-kader ontwikkeld (Ranieri, M., Gabbi, E., Ancillotti, I., 2023).

Ons voorstel kan worden onderverdeeld in drie acties:

- 1^e : drie nieuwe elementen integreren in de dimensie van professionele betrokkenheid,
- 2^e : een nieuw onderdeel toevoegen op het gebied van de pedagogische competenties van leerkrachten en
- 3^e : de competenties van leerlingen afstemmen op de nieuwste versie van het [Digital Competence Framework for Citizens \(DigComp 2.2\)](#).

In de volgende paragrafen beschrijven we elk van deze acties:

1- Elementen toegevoegd aan de dimensie professionele betrokkenheid (1):

(we nummeren ze als 1.5, 1.6, 1.7, aangezien het voorstel is om ze toe te voegen aan de vier reeds bestaande competenties)

1.5 Bewustzijn van institutioneel beleid:

De volgende doelstellingen zijn vastgesteld:

- *De schoolomgeving en onderwijsmiddelen op een verantwoordelijke en duurzame manier organiseren en beheren, waarbij het belang van de leerlingen voorop staat.*
- *Zich bewust zijn van de implicaties van nationaal, Europees en internationaal beleid met betrekking tot lesgeven met technologie.*

Deze dimensie is geïntegreerd in DigCompEdu in gebied 1 *Professionele betrokkenheid*, aangezien deze rechtstreeks verband houdt met de manier waarop leerkrachten omgaan met hun professionele omgeving en zich aanpassen aan beleidswijzigingen. Het zorgt ervoor dat opvoeders niet alleen experts zijn in pedagogische praktijken die geschikt en haalbaar zijn in hun eigen context, maar ook goed geïnformeerd zijn over het bredere beleidslandschap dat van invloed is op het onderwijs. Hoewel er enkele verbanden zijn met *reflectieve praktijk* (1.3) in termen van zelfevaluatie en bewustzijn, onderscheidt dimensie 1.5 zich doordat deze specifiek gericht is op het begrijpen van en navigeren door het complexe web van beleidsmaatregelen die van invloed zijn op het gebruik van technologie in het onderwijs. Deze dimensie stelt leraren in staat zich aan te passen aan een snel

veranderende beleidsomgeving en weloverwogen beslissingen te nemen in het belang van hun leerlingen en de schoolgemeenschap.

Voorbeeld:

Een school kan gebruikmaken van een leerbeheersysteem zoals Moodle, een gratis open-sourceplatform dat samenwerkend leren mogelijk maakt.

1.6 Houding ten opzichte van de invoering van digitale technologieën:

De volgende doelstellingen zijn vastgesteld:

- *Openstaan voor het verkennen, invoeren en experimenteren met digitale technologieën.*
- *Kritisch evalueren van de momenteel gebruikte digitale praktijken en weloverwogen beslissingen nemen over de voordelen en beperkingen ervan voor het onderwijs.*

Deze dimensie is geïntegreerd in DigCompEdu in gebied 1 *Professionele betrokkenheid*, omdat deze zich richt op het ontwikkelen van de mentaliteit van leerkrachten om digitale technologieën in het onderwijs toe te passen en succesvol te gebruiken, wat aanzienlijk bijdraagt aan hun professionele competentie en levenslang leren. Hoewel er enige overlap kan zijn met gebied 2 *Onderwijs en leren*, met name wat betreft het zoeken naar en gebruiken van digitale hulpmiddelen, onderscheidt dimensie 1.6 zich doordat deze de nadruk legt op de intrinsieke motivatie en houding van docenten ten opzichte van de invoering en beoordeling van technologie. Deze dimensie richt zich op de bereidheid en openheid van docenten om innovaties te verkennen, ermee te experimenteren, deze kritisch te evalueren en weloverwogen beslissingen te nemen, wat cruciale aspecten zijn van hun professionele ontwikkeling.

Voorbeeld:

Een lerarenopleiding kan theorieën over ICT in het onderwijs naadloos integreren met praktische toepassingen van ICT in onderwijssituaties. Deze aanpak is bedoeld om de voordelen van onderwijstechnologieën aan te tonen en leraren te helpen bij het overwinnen van de eerste obstakels die gepaard gaan met de invoering van nieuwe praktijken.

1.7 Digitale balans tussen werk en privéleven en welzijn:

De volgende doelstellingen zijn vastgesteld:

- *Bewust en verantwoord toegang krijgen tot en gebruikmaken van digitale middelen zonder dat dit ten koste gaat van de geestelijke en lichamelijke gezondheid of veiligheid.*
- *Een duurzame benadering van het beheer van digitaal werk bevorderen om een*

goed evenwicht tussen privéleven en werk te waarborgen.

Deze dimensie is opgenomen in DigCompEdu in gebied 1 *Professionele betrokkenheid*, aangezien zij betrekking heeft op het algemene evenwicht en de veiligheid bij het gebruik van technologie op de werkplek. Hoewel er enkele verbanden zijn met *Verantwoord gebruik* (6.4), verwijst dimensie 1.7 specifiek naar leraren als professionals die blootstaan aan de risico's van digitale overbelasting en niet naar het faciliteren van de vaardigheden van leerlingen. Deze concepten worden steeds belangrijker in het digitale tijdperk, waarin we voortdurend verbonden zijn en aan buitensporige druk kunnen worden blootgesteld.

Voorbeeld:

Leerkrachten kunnen het recht om zich af te sluiten uitoefenen om hun online tijd op een evenwichtige manier effectief te beheren en een veilige levensstijl aan te nemen terwijl ze ICT-technologie gebruiken.

2- Toegevoegde sectie op het gebied van de pedagogische competenties van leraren

Naast de vier dimensies binnen het gebied **van de pedagogische competenties van leerkrachten** wordt voorgesteld om een vijfde sectie in te voeren, **Sociaal-emotionele en relationele vaardigheden (7)**, gedefinieerd als *het bevorderen van educatieve relaties en het verbeteren van de communicatie door middel van digitale technologieën*.

Het nieuwe gebied omvat drie elementen: Beheer van onderwijsrelaties met ICT (7.1), Diverse en flexibele faciliteringsstrategieën (7.2) en Beheer van digitale identiteit en reputatie (7.3).

7.1 Beheer van onderwijsrelaties met ICT:

De volgende doelstellingen zijn vastgesteld:

- *Effectief en respectvol online of in hybride modus communiceren met collega's, leerlingen en gezinnen.*
- *De relationele dynamiek in de klas beheren door middel van ICT, met name voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften en leerlingen met een lage sociaaleconomische achtergrond.*

Deze dimensie is geïntegreerd in het nieuwe voorgestelde DigCompEdu-gebied (gebied 7) *Sociaal-emotionele en relationele vaardigheden*, aangezien het de nadruk legt op de competentie van opvoeders om positieve relaties in de digitale leeromgeving te bevorderen. Hoewel er verbanden zijn met andere gebieden, zoals gebied 5 *Empowerment van leerlingen*, in het bijzonder met *Differentiatie en personalisatie* (5.2) en *Leerlingen actief betrekken* (5.3), onderscheidt dimensie

7.1 onderscheidt zich door zijn focus op het ontwikkelen van een inclusief en op welzijn gericht groepsklimaat binnen en buiten het klaslokaal. Er zijn zelfs enkele verbanden met Organisatiecommunicatie (1.1) en *Communicatieve vaardigheden van leerlingen* (6.2), maar de primaire focus ligt op communicatie als instrument voor het bevorderen van onderwijsrelaties met alle belanghebbenden, inclusief de gezinnen en hun verwachtingen, in plaats van op de organisatie van schoolinformatie en de communicatieve vaardigheden van de leerlingen zelf. De nadruk in deze dimensie gaat verder dan het empoweren en betrekken van individuele leerlingen: het doel is een ondersteunende en inclusieve leergemeenschap op te bouwen die het gevoel van verbondenheid en welzijn van alle betrokkenen, inclusief leerlingen, opvoeders en gezinnen, versterkt.

Voorbeeld:

Leerkrachten kunnen ICT gebruiken om samenwerking en betrokkenheid tussen leerlingen te stimuleren (online discussies, groepsprojecten en virtuele samenwerkingen), waardoor een gevoel van gemeenschap en actieve participatie wordt bevorderd.

7.2 Diverse en flexibele faciliteringsstrategieën:

De volgende doelstellingen zijn vastgesteld:

- *Het waarderen en accommoderen van de relationele dynamiek van het sociaal-relationale effect van ICT op elke onderwijsmodaliteit, inclusief face-to-face, hybride, blended en volledig online omgevingen.*
- *Rekening houden met de eigenaardigheden van computergemedieerde communicatie en de communicatiestijl aanpassen aan de educatieve en relationele behoeften van de leerlingen om hun positieve houding ten opzichte van de leerervaring te bevorderen.*

Deze dimensie is geïntegreerd in het nieuwe voorgestelde DigCompEdu-gebied (gebied 7) Sociaal-emotionele en relationele vaardigheden, aangezien het sterk de nadruk legt op de competentie van opvoeders om de faciliteringsstrategieën aan te passen aan verschillende leermodaliteiten, rekening houdend met de affectieve en communicatieve aspecten die cruciaal zijn voor het succes van deze strategieën. Hoewel er enige overlap kan zijn met gebied 3 Onderwijs en leren, onderscheidt dimensie 7.2 zich doordat het gaat om kritische reflectie op de effectiviteit en geschiktheid van de gekozen digitale faciliteringsstrategieën, waardoor opvoeders hun methoden en benaderingen flexibel kunnen aanpassen, met bijzondere aandacht voor computergemedieerde communicatie. Het richt zich niet alleen op de pedagogische aspecten, maar ook op de relationele en sociaal-emotionele dimensies die bijdragen aan succesvolle onderwijs- en leerervaringen in verschillende omgevingen.

Voorbeeld:

Bij de omgang met leerlingen moet een leerkracht aandacht hebben voor de fatische

aspecten van communicatie. In schriftelijke berichten via webfora of e-mail moeten ze het bericht bijvoorbeeld afsluiten met een bemoedigend woord voor de leerlingen of emoji's toevoegen om de emotionele aspecten van communicatie aan te spreken.

7.3 Digitaal identiteits- en reputatiemanagement:

De volgende doelstellingen zijn vastgesteld:

- *Het onderscheiden en beheren van de gevolgen van digitale identiteit in termen van sociale interacties en educatieve relaties.*
- *Deelnemen aan virtuele onderwijsomgevingen en de eigen digitale reputatie beheren door professionele en educatieve bronnen aan te bieden en te delen.*

Deze dimensie is geïntegreerd in het nieuwe DigCompEdu-gebied (gebied 7) *Sociaal-emotionele en relationele vaardigheden*, aangezien het draait om het begrijpen van hoe persoonlijke en professionele informatie te gebruiken en te delen, terwijl men zich bewust is van de mogelijke implicaties die digitale acties kunnen hebben op professionele en educatieve relaties. Hoewel er enkele verbanden zijn met *Beheren, beschermen en delen* (2.3) en *Organisatiecommunicatie* (1.1), legt dimensie 7.3 een duidelijke nadruk op professionele interacties binnen contexten zoals online gemeenschappen en interacties met studenten en de bredere onderwijsgemeenschap. Het omvat de verantwoordelijkheid van een leerkracht om ethische grenzen te handhaven binnen zijn of haar digitale identiteit, een evenwicht te vinden tussen zijn of haar digitale en professionele persona's, en online privacy en veiligheid te waarborgen.

Voorbeeld:

Het creëren van een avatar of het gebruik van een bijnaam kan voor individuen een gelegenheid zijn om na te denken over het concept van digitale identiteit en de uitdagingen aan te pakken die zich in online omgevingen voordoen.

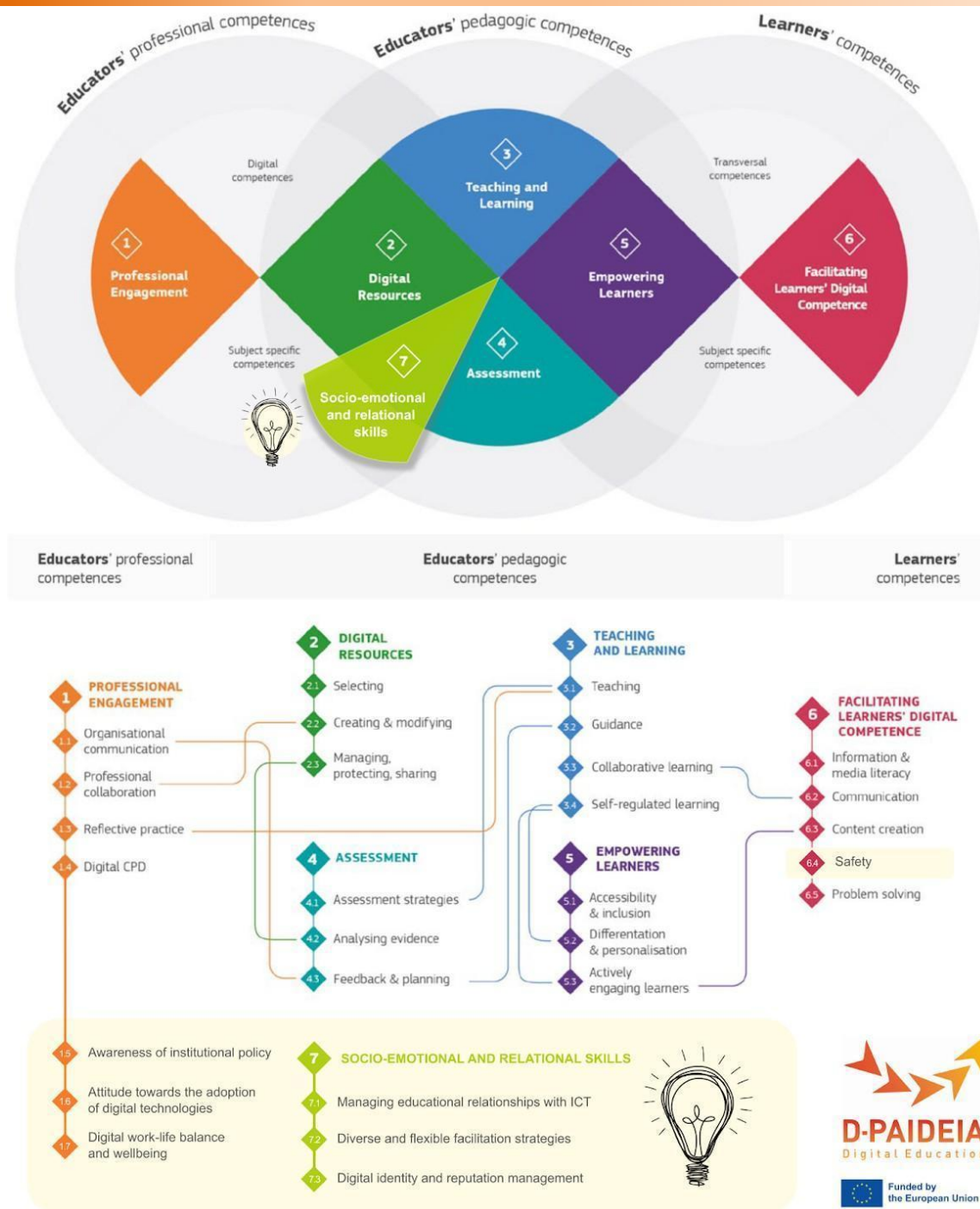
3- Afstemming van de competenties van leerlingen op de nieuwste versie van het Digitaal Competentiekader voor Burgers (DigComp 2.2).

In vergelijking met de huidige DigCompEdu omvat de **bevordering van de digitale competenties van leerlingen** elementen die verwijzen naar het Digitaal Competentiekader voor Burgers (DigComp). In de laatste versie van DigComp 2.2 vervangt de categorie **Veiligheid (6.4)** echter *Verantwoord gebruik* en omvat nu ook werken op afstand en hybride werken en de nieuwe kansen en uitdagingen op het gebied van persoonlijk welzijn en veiligheid in digitale omgevingen. Daarom wordt voorgesteld om de terminologie aan te passen aan deze wijziging.

2.3. Visuele weergave van het D-Paideia-kader

Met de afbeelding die de toevoegingen aan DigCompEdu en het definitieve kader van D-Paideia weergeeft, laten we de uitgebreide verbeteringen zien die zijn aangebracht in het kader voor digitale competenties. Deze afbeelding geeft een beknopte en duidelijke weergave van de genuanceerde dimensies en specifieke overwegingen die in het D-Paideia-kader zijn verwerkt, en biedt een meer aandachtige benadering van de affectieve en relationele dynamiek die door digitaal onderwijs wordt aangestuurd. Figuur 2 belicht de toevoegingen aan DigCompEdu op een gele achtergrond. De toevoegingen zijn bedoeld om het bestaande DigCompEdu-kader te verrijken en opvoeders een robuuster en flexibeler instrument te bieden om door de complexiteit van digitaal onderwijs en leren te navigeren. In figuur 2 vindt u een gedetailleerde illustratie van de aanvullende componenten die D-Paideia voor DigCompEdu heeft voorgesteld.

Ga voor meer informatie naar onze website www.d-paideia.eu.

Figuur 2. D-Paideia Pedagogisch kader voor digitale competenties.

3. DIGITALE COMPETENTIE DIAGNOSE IN HET UITGEBREIDE D-PAIDEIA-KWALIFICATIEKADER

3.1. SELFIE en variaties: een diagnostisch instrument voor scholen

D-Paideia wil de steeds veranderende uitdagingen van digitaal onderwijs aanpakken door aanpassing en innovatie te stimuleren, waarbij de nadruk ligt op de lessen die zijn geleerd tijdens de COVID-19-pandemie. Tegelijkertijd worden methoden ontwikkeld om onderwijsinstellingen te ondersteunen bij het opstellen van pedagogische digitale strategieën die de inspanningen binnen een schoolbrede aanpak coördineren, zodat alle leerlingen hoogwaardig en inclusief digitaal onderwijs krijgen. In deze context is SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies), ontwikkeld op basis van het "kader van de Europese Commissie voor het bevorderen van leren in het digitale tijdperk in onderwijsinstellingen", een fundamenteel instrument om scholen te helpen bij het evalueren en verbeteren van het gebruik van digitale technologieën bij het onderwijzen, leren en beoordelen.

SELFIE is een gratis instrument dat beschikbaar is in meer dan 30 talen en dat is ontworpen en getest met scholen in heel Europa. Het stelt scholen van elk niveau – basisonderwijs, secundair onderwijs en beroepsonderwijs – in staat om na te denken over hoe zij digitale technologieën integreren in hun onderwijspraktijk, waarbij de hele schoolgemeenschap wordt betrokken: leidinggevend, leerkrachten en leerlingen. Dit wordt bereikt door middel van korte uitspraken en vragen, met een antwoordschaal van 1 tot 5, waardoor gegevens op een flexibele en toegankelijke manier kunnen worden verzameld. De feedback die SELFIE genereert, geeft een momentopname ("SELFIE") van de sterke punten en verbeterpunten van elke school op het gebied van het gebruik van digitale technologie.

SELFIE is opgebouwd uit acht subcomponenten die zijn afgeleid van het DigCompEdu-kader. Deze zijn:

1. **Leiderschap:** richt zich op de strategische koers en het beleid voor digitale integratie.
2. **Samenwerking en netwerken:** onderzoekt hoe scholen samenwerkingspraktijken en digitale netwerken stimuleren.
3. **Infrastructuur en apparatuur:** beoordeelt de geschiktheid en toegankelijkheid van digitale hulpmiddelen en technologieën.
4. **Voortdurende professionele ontwikkeling (CPD):** richt zich op voortdurende training en bijscholing in digitale competenties voor docenten.
5. **Pedagogische ondersteuning en middelen:** beoordeelt het gebruik van digitale platforms en middelen in het onderwijs.
6. **Pedagogische implementatie in de klas:** evalueert hoe digitale hulpmiddelen worden geïntegreerd in de dagelijkse onderwijspraktijk.
7. **Beoordelingspraktijken:** richt zich op het gebruik van digitale technologieën om feedback te geven en het leren te evalueren.
8. **Digitale competentie van leerlingen:** meet in hoeverre leerlingen digitale vaardigheden ontwikkelen in verschillende vakken.

Figuur 3. SELFIE-subcomponenten

SELFIE betreft leerlingen, leerkrachten en schoolleiders bij een collectieve reflectie over het gebruik van technologie. De resultaten kunnen onder meer de volgende kwesties aan het licht brengen:

- Op welke gebieden wordt technologie effectief gebruikt en waar kan de school verbeteringen aanbrengen?
- Heeft de school een visie op hoe zij technologie wil gebruiken en, zo ja, weten het personeel en de leerlingen wat die visie is?
- Welke training vinden leerkrachten het nuttigst?
- Waar moet de financiering naartoe?

Deze inzichten helpen scholen om weloverwogen beslissingen te nemen om hun digitale strategieën te verbeteren en een meer samenhangende aanpak van digitaal onderwijs te bevorderen.

Om SELFIE op uw school te gebruiken, is de eerste stap het kiezen van een schoolcoördinator of een klein team om de oefening te coördineren. Zodra de coördinator is geselecteerd, kan de school worden geregistreerd op het SELFIE-platform door basisinformatie te verstrekken, zoals het type school (bijv. basisonderwijs of voortgezet onderwijs), de omvang en de locatie. De volgende stap is het bepalen van het tijdstip van de SELFIE-oefening en het beslissen wie eraan zal deelnemen (bijvoorbeeld specifieke groepen leerlingen).

Met SELFIE kunnen scholen de vragen aanpassen aan hun specifieke behoeften en context. Na registratie en aanpassing kunnen leerlingen, leerkrachten en schoolleiders worden uitgenodigd om anoniem deel te nemen aan de SELFIE-oefening. Het invullen van de vragen duurt ongeveer 30 minuten. Leerkrachten en schoolleiders kunnen dit doen wanneer het hen uitkomt, maar voor leerlingen wordt aanbevolen om dit tijdens een les te doen.

Figuur 4. SELFIE-aanmeldingsstappen

Zodra de deelnemers de vragen hebben beantwoord, genereert SELFIE een rapport voor de school, waarin de geaggregeerde resultaten in een visueel en interactief formaat worden gepresenteerd. Deze resultaten zijn volledig geanonimiseerd en alleen de school heeft toegang tot het rapport. Scholen kunnen deze bevindingen gebruiken om te evalueren hoe technologieën het onderwijs, het leren en de beoordeling van leerlingen beter kunnen ondersteunen, een actieplan opstellen en dienovereenkomstig prioriteiten stellen.

Bovendien kunnen scholen de beoordeling periodiek herhalen om hun voortgang te meten en gebieden voor verdere verbetering te identificeren, waardoor hun digitale strategieën en onderwijspraktijken voortdurend worden verbeterd.

3.2. Schooldiagnose binnen het D-Paideia-project: uitbreiding van de reikwijdte en vereenvoudiging van het proces

Hoewel SELFIE een waardevol instrument is dat aansluit bij de doelstellingen van D-Paideia, heeft het wel bepaalde beperkingen. Het proces duurt ongeveer 30 minuten, wat als lang kan worden

ervaren, en het evalueert alleen de dimensies die aanvankelijk in het DigCompEdu-kader waren vastgesteld. Daarom is het noodzakelijk om SELFIE uit te breiden, zodat het diagnostische instrument alle uitdagingen kan aanpakken die het bijgewerkte en verbrede DigCompEdu-kader met zich meebrengt.

Juist om deze reden is het zeer interessant om de variaties op SELFIE te bekijken die worden voorgesteld door Cachia et al. (2024). In hun artikel bespreken Cachia en collega's mogelijke aanpassingen aan SELFIE om de huidige beperkingen ervan aan te pakken. Deze voorgestelde wijzigingen omvatten onder meer een uitbreiding van het kader met extra dimensies die niet in DigCompEdu zijn opgenomen, zoals sociale en emotionele leeraspecten en nieuwe pedagogische benaderingen die tijdens de COVID-19-pandemie zijn ontstaan. Ze stellen ook voor om het proces te stroomlijnen om de tijd die deelnemers eraan moeten besteden te verminderen, waardoor het toegankelijker en minder belastend wordt voor scholen. De voorgestelde verbeteringen benadrukken een meer holistische benadering van digitale competentie, waarbij ervoor wordt gezorgd dat alle aspecten van moderne onderwijsomgevingen adequaat worden weerspiegeld en dat het instrument beter geschikt is om diverse onderwijsbehoeften te ondersteunen, met name in scholen met beperkte middelen.

Er zijn kortere versies van SELFIE ontwikkeld, Midi en Mini SELFIE genaamd, om de tijdsbeperkingen van de volledige versie op te vangen. Deze versies bevatten minder vragen en kunnen worden gebruikt afhankelijk van de doelgroep – of het nu gaat om de hele schoolpopulatie, een steekproef of geselecteerde scholen.

- De **Midi SELFIE** is een middellange versie die bestaat uit 16 items die zijn geselecteerd om een uitgebreide dekking van de digitale capaciteit van een school te garanderen. Deze versie bevat twee items per belangrijke dimensie van het oorspronkelijke kader, waardoor de algemene meetkwaliteiten behouden blijven en de belasting voor de deelnemers aanzienlijk wordt verminderd. De midi SELFIE heeft een hoge betrouwbaarheid (Cronbach's Alpha $\geq 0,92$ voor alle respondentengroepen) en is bijzonder geschikt voor longitudinale monitoring van digitale capaciteit, waardoor scholen hun voortgang in de loop van de tijd kunnen volgen. Het is ook een waardevol instrument voor regionale of nationale beleidsanalyse en integratie in bredere onderwijsonderzoeksinitiatieven. Door een robuuste constructvaliditeit te behouden en tegelijkertijd een grotere efficiëntie te bieden, ondersteunt de Midi SELFIE evidence-based besluitvorming op verschillende niveaus van het onderwijssysteem (Cachia et al. 2024).
- De **Mini SELFIE** is een zeer beknopte versie, met slechts 8 items, één item per gebied van digitale capaciteit. Deze versie is afgestemd op snelle en praktische evaluaties. Ondanks zijn beknoptheid behoudt de Mini SELFIE een aanvaardbaar niveau van betrouwbaarheid (Cronbach's Alpha $\geq 0,88$ voor schoolleiders en leerkrachten, 0,834 voor leerlingen), waardoor hij effectief is voor diagnostische en beleidsdoeleinden. Deze versie is bijzonder

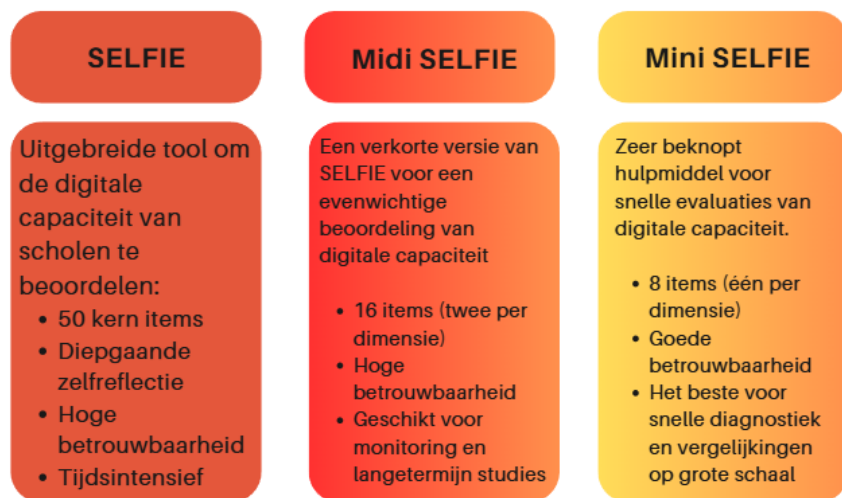
geschikt voor snelle beoordelingen, waardoor scholen of beleidsmakers efficiënt trends in digitale capaciteit kunnen screenen en interventies kunnen evalueren met een minimale tijdsinvestering. Door de compacte structuur is deze versie ook ideaal voor integratie in grotere evaluatiekaders of nationale/regionale monitoringprogramma's. De Mini SELFIE biedt een flexibel, tijdbesparend alternatief voor het verkrijgen van essentiële inzichten in de digitale gereedheid van scholen (Cachia et al. 2024).

Zowel Midi als Mini SELFIE bieden inzichten die variëren van nauwkeurige beoordelingen op systeemniveau tot algemene screenings op schoolniveau. Het plan is om deze versies als verschillende modules in het hoofdplatform van SELFIE te integreren, zodat scholen die hun voortgang willen monitoren, de kortere versies kunnen gebruiken en toch aandacht kunnen blijven besteden aan de totale score. Deze modulaire aanpak maakt

de tool flexibeler en toegankelijker, waardoor meer scholen worden aangemoedigd om aan digitale zelfreflectie te doen zonder dat dit veel tijd kost.

3.3. Aanbeveling van diagnostisch instrument (afhankelijk van land en context)

De keuze van de juiste diagnostische tool hangt grotendeels af van de specifieke context en het land waar deze zal worden toegepast. Verschillende landen hebben verschillende niveaus van digitale infrastructuur, onderwijsprioriteiten en toegang tot middelen, wat van invloed is op het type diagnostische tool dat het meest effectief zou zijn. In contexten waar scholen bijvoorbeeld over beperkte technologische infrastructuur beschikken of waar het moeilijk is om veel tijd aan beoordelingen te besteden, zijn Midi of Mini SELFIE wellicht geschikter. Deze kortere versies zorgen ervoor dat de belangrijkste elementen van digitale integratie worden beoordeeld zonder dat daar veel tijd voor nodig is.

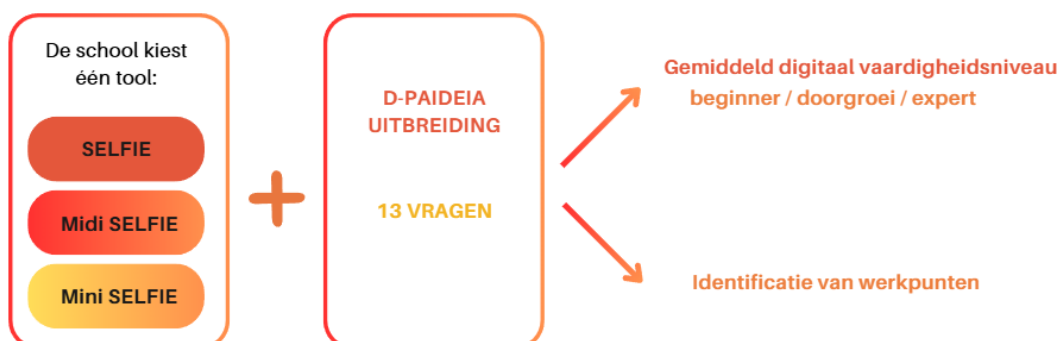

Figuur 5. SELFIE-varianten

In landen met een goed ontwikkelde digitale strategie en infrastructuur kan de volledige versie van SELFIE nuttig zijn om een uitgebreid inzicht te krijgen in de sterke punten en verbeterpunten. Door de integratie van verschillende versies is een gepersonaliseerde aanpak mogelijk, waardoor scholen in verschillende contexten toch kunnen profiteren van een diagnostische beoordeling die aansluit bij hun specifieke behoeften. Uiteindelijk moet de keuze tussen Midi, Mini of de volledige SELFIE worden bepaald door de mate van volwassenheid van de digitale praktijken binnen scholen, het vermogen tot reflectie en de algemene onderwijsdoelstellingen die op nationaal of regionaal niveau zijn vastgesteld.

D-Paideia biedt ook een aanvullende reeks van dertien vragen die een aanvulling vormen op het gekozen instrument (SELFIE, Midi SELFIE of Mini SELFIE) als eerste diagnose, rekening houdend met de uitbreiding naar het DigCompeDU-kader dat D-Paideia voorstelt.

De volgende figuur toont de drie optionele aanbevolen trajecten voor de schooldiagnose, om een gemiddeld niveau van digitale competentie te bepalen en de gebieden waarop leerkrachten versterking nodig hebben.

Figuur 6. Mogelijke trajecten voor de initiële schooldiagnose in het kader van D-Paideia

D-PAIDEIA beveelt het gebruik van Midi SELFIE aan, omdat dit de standaard SELFIE vereenvoudigt, waardoor de benodigde tijd wordt verkort maar de betekenis ervan behouden blijft. Om het hele diagnoseproces te vergemakkelijken, heeft het consortium bij het gebruik ervan een vragenlijst opgesteld die bestaat uit Midi SELFIE en de 13 vragen die rekening houden met de uitbreiding van het DigCompEdu-kader die D-PAIDEIA voorstelt. Deze evenwichtige aanpak maakt het voor scholen gemakkelijker om aan het proces deel te nemen zonder afbreuk te doen aan de volledigheid van de beoordeling, waardoor de afstemming op zowel de huidige als de toekomstige behoeften op het gebied van digitaal onderwijs wordt gewaarborgd. Deze vragenlijst is hier te vinden:

- AANBEVOLEN DIAGNOSTISCH INSTRUMENT:
[Midi SELFIE + Uitbreiding naar D-PAIDEIA-kader \(Google Form\) \[16+13 vragen\]](#)

Als de school echter besluit om SELFIE of Mini SELFIE te gebruiken, zijn deze te vinden via de volgende links:

- [SELFIE. Een hulpmiddel ter ondersteuning van het leren in het digitale tijdperk](#)
- [Mini SELFIE \(Google Form\) \[8 vragen\]](#)

En vervolgens de door D-PAIDEIA voorgestelde vragenlijst toepassen:

- [Uitbreiding D-PAIDEIA-kader \(Google Form\) \[13 vragen\]](#)

4. ONTWIKKELING VAN DIGITALE COMPETENTIES NA DIAGNOSE

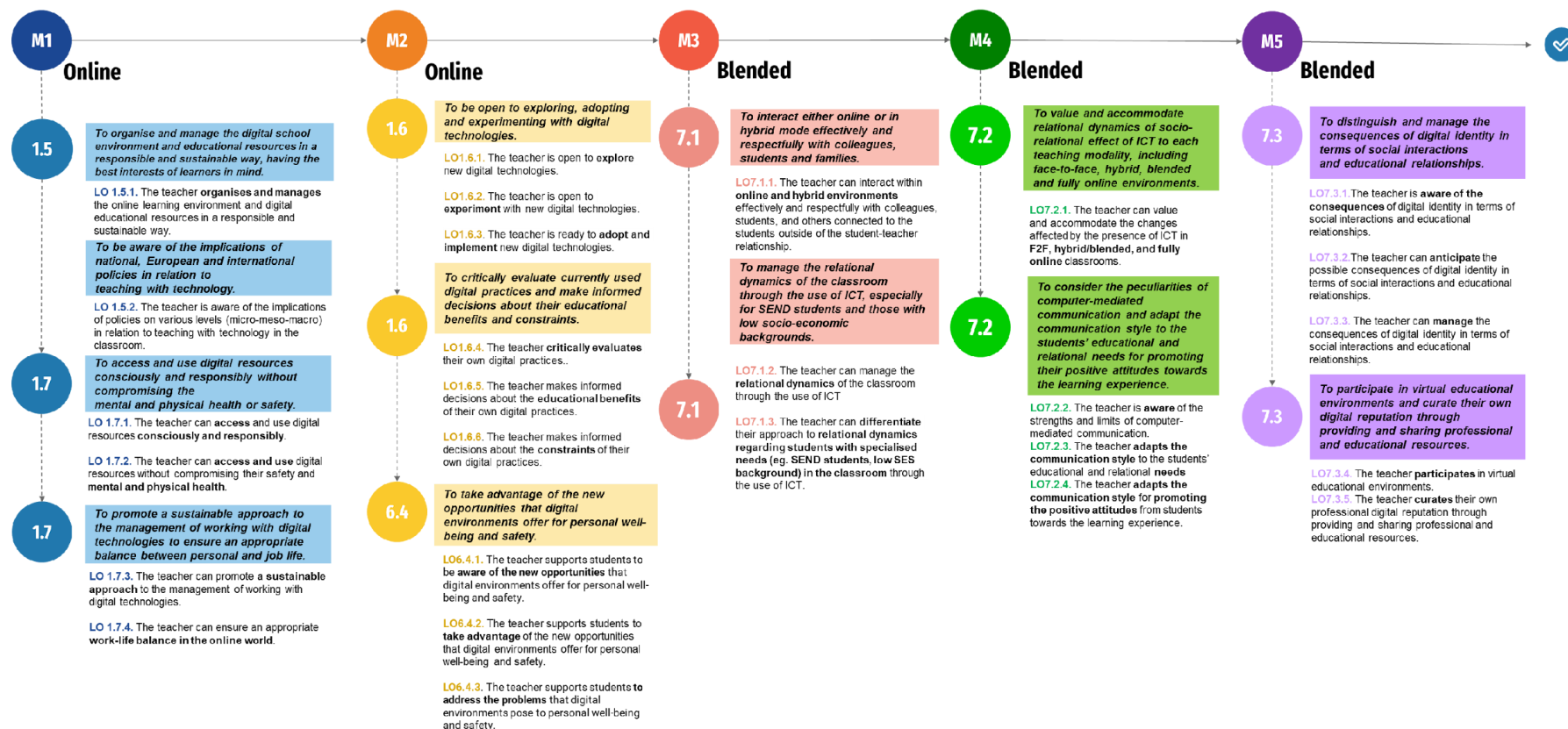
4.1. Organisatie van de leeractiviteiten binnen het uitgebreide D-Paideia-kader: Het D-Paideia-curriculum

Het D-Paideia-project heeft 27 leerdoelen vastgesteld waarmee de 7 competenties die aan het DigCompEdu-kader zijn toegevoegd, kunnen worden ontwikkeld. Om opleiders en schoolmanagers de trainingsbegeleiding en middelen te bieden om deze leerdoelen te bereiken, heeft het consortium het [D-Paideia-curriculum](#) opgesteld, waarin leeractiviteiten voor de competenties op verschillende expertiseniveaus zijn georganiseerd in de vijf modules die in de volgende figuur worden weergegeven.

Figuur 7. Organisatie van het D-Paideia-uitbreidingskader in curriculummodules

Zoals te zien is, heeft module 1 betrekking op de professionele competenties van de opvoeder die overeenkomen met gebied 1 in het DigCompEdu-kader. Module 2 heeft enerzijds betrekking op professionele competenties met betrekking tot attitudes ten aanzien van de invoering van digitale technologieën en anderzijds op de competenties van leerlingen op het gebied van veiligheid op het internet. Modules 3, 4 en 5 richten zich op de sociaal-emotionele en relationele aspecten van digitale onderwijsrelaties, die behoren tot het nieuwe onderdeel dat door het d-Paideia-project wordt voorgesteld als uitbreiding van het DigCompEdu-kader op het gebied van de pedagogische competenties van leerkrachten. De activiteiten die in module 1 en module 2 worden voorgesteld, zijn bedoeld om online te worden uitgevoerd, terwijl de activiteiten die overeenkomen met modules 3, 4 en 5 bedoeld zijn om te worden uitgevoerd in een gemengde modaliteit met de keuze uit synchrone en asynchrone activiteiten.

General Curriculum Overview

Figuur 8. Competenties die door het D-Paideia-project aan het DigCompEdu-kader zijn toegevoegd en de bijbehorende leerdoelen, georganiseerd in modules in het D-Paideia-curriculum.

4.2. Gebruik van de D-Paideia-diagnosevragenlijst voor de toepassing van het curriculum

De 13 vragen van de D-Paideia-diagnosevragenlijst zijn bedoeld om het niveau van de respondent kwalitatief te meten in de competenties die zijn toegevoegd aan DigCompEdu via de leerdoelen die worden weergegeven in figuur 10. De vragen en de bijbehorende leerdoelen zijn:

V1. Ik organiseer en beheer de online leeromgeving en digitale onderwijsmiddelen op een verantwoordelijke en duurzame manier.	LO 1.5.1
V2. Ik ben me bewust van de implicaties van beleid (op verschillende niveaus) met betrekking tot lesgeven met technologie in de klas	LO 1.5.2
V3. Ik maak bewust en verantwoord gebruik van digitale bronnen zonder mijn veiligheid en mentale en fysieke gezondheid in gevaar te brengen.	LO 1.7.1 – LO 1.7.2
V4. Ik zorg voor een goede balans tussen werk en privé bij het gebruik van digitale technologieën.	LO 1.7.3 – LO 1.7.4
V5. Ik sta open voor het verkennen, toepassen en experimenteren met nieuwe digitale technologieën.	LO 1.6.1 – LO 1.6.2 – LO 1.6.3
V6. Ik neem weloverwogen beslissingen over mijn eigen digitale praktijken.	LO 1.6.4 – LO 1.6.5 – LO 1.6.6
V7. Ik ondersteun mijn leerlingen om nieuwe kansen te benutten en problemen aan te pakken die digitale technologieën met zich meebrengen voor het persoonlijk welzijn en de veiligheid.	LO 6.4.1 – LO 6.4.2 – LO 6.4.3
V8. Ik kan effectief en respectvol communiceren met collega's, leerlingen en anderen in online en hybride omgevingen.	LO 7.1.1
V9. Ik kan relationele dynamieken beheren en mijn aanpak differentiëren op basis van de speciale kenmerken van leerlingen door middel van ICT	LO 7.1.2 – LO 7.1.3
V10. Ik waardeer en pas me aan verschillende relationele dynamieken aan in alle leeromgevingen (F2F, blended, online, hybride) door middel van flexibele computergemedieerde communicatie	LO 7.2.1
V11. Ik pas de digitale communicatiestijl aan om een positieve houding van studenten ten opzichte van de leerervaring te bevorderen.	LO 7.2.2 – LO 7.2.3 – LO 7.2.4
V12. Ik kan omgaan met de gevolgen van mijn persoonlijke digitale identiteit op het gebied van sociale interacties en educatieve relaties.	LO 7.3.1 – LO 7.3.2 – LO 7.3.3
V13. Ik beheer mijn eigen professionele digitale reputatie, onder meer door educatieve bronnen aan te bieden en te delen	LO 7.3.4 – LO 7.3.5

Elk van de vragen kan worden beantwoord aan de hand van de volgende schaal, die het
aanbevolen niveau voor de bijbehorende leeractiviteiten bepaalt:

De leeractiviteiten die voor elk van deze leerdoelen worden voorgesteld, worden weergegeven in de volgende tabel. De link bij elke competentie geeft toegang tot de gedetailleerde beschrijving van de bijbehorende activiteiten in afzonderlijke documenten. Het niveau waarop ze worden uitgevoerd, kan worden bepaald aan de hand van de resultaten van de D-Paideia-vragenlijst.

Curriculum			Activiteiten		
Modules	Competenties	Leerdoelen	Beginner	Gemiddeld	Expert
M1	1.5. Bewustzijn van institutioneel beleid	LO 1.5.1	Verantwoord gebruik van de leeromgeving omgeving (stap 1 tot 2)	Verantwoord gebruik van de leeromgeving omgeving (stap 3)	Verantwoord gebruik van de leeromgeving omgeving (stap 4 tot 5)
		LO 1.5.2	Overzicht en vergelijking van beleid (stappen 1 tot 3)	Overzicht en vergelijking van beleidsmaatregelen (stap 4)	Overzicht en vergelijking van beleidsmaatregelen (stap 5)
			Analyse van digitaal onderwijsbeleid beleid op verschillende schaalniveaus		
	1.7. Digitale balans tussen werk en privéleven	LO 1.7.1	Gebruiken, remixen, delen, crediteren en licenties (stap 1)	Gebruiken, remixen, delen, vermelden en licenties verlenen (stap 2 tot 4)	Gebruik, remixen, delen, bronvermelding en licenties (stap 5)
				Bewust en verantwoord gebruik van technologieën (stap 1)	Bewust en verantwoord gebruik van technologieën (stap 2 tot 3)
		LO 1.7.2	Laten we een persoonlijk digitaal welzijnsplan maken! (stap 1 tot 3)	Laten we een persoonlijk plan voor digitaal welzijn maken! (stap 4 tot 5)	Laten we een persoonlijk plan voor digitaal welzijn maken! (stap 6)

	en welzijn	LO 1.7.2 (LO 1.5.1, LO 1.5.2, LO 1.7.1, LO 1.6.1, LO 1.6.2, LO 1.6.3)	Technologie-integratiereis – een reflectieve simulatie	Technologie-integratieproces – een reflectieve simulatie	Technologie-integratiereis – een reflectieve simulatie
--	----------------------------	---	--	--	--

		LO 1.7.3	Empowering Eco-Conscious onderwijzers (stap 1)	Milieubewuste onderwijzers (stap 2)	Milieubewuste onderwijzers (stap 3)
		LO 1.7.4	Digitaal dagboek (stappen 1 tot en met 4)	Digitaal dagboek (stappen 1 tot 4)	Digitaal dagboek (alle stappen inclusief 5)
			Hulpmiddelen voor werk-privébalans in de online wereld (stap 1)		
M2	1.6. Houding ten opzichte van de invoering van digitale technologieën	LO 1.6.1	Hoe gebruik ik digitale technologieën in mijn klas?		
		LO 1.6.1 (LO 1.6.2)		Scenario voor houding om en experimenteren met nieuwe technologieën (stap 1)	Scenario voor houding om en experimenteren met nieuwe technologieën (stap 2)
		LO 1.6.2		Probeer iets nieuws	
		LO 1.6.3	Digitale technologieën toepassen en implementeren volgens het TPACK-model (stappen 1 tot 2)	Digitale technologieën toepassen en implementeren volgens het TPACK-model (stap 3)	Digitale technologieën toepassen en implementeren volgens het TPACK-model (stappen 4 tot 5)
				Begeleiding bij het gebruik van digitale technologieën (stap 1)	Begeleiding bij het gebruik van digitale technologieën (stap 2)
		LO 1.6.4	Reflectieve digitale volwassene		

		LO 1.7.3	Empowering Eco-Conscious onderwijzers (stap 1)	Milieubewuste onderwijzers (stap 2)	Milieubewuste onderwijzers (stap 3)
		LO 1.7.4	Digitaal dagboek (stappen 1 tot en met 4)	Digitaal dagboek (stappen 1 tot 4)	Digitaal dagboek (alle stappen inclusief 5)
			Hulpmiddelen voor werk-privébalans in de online wereld (stap 1)		
		LO 1.6.4 (LO 1.6.5, LO 1.6.6)	Artikel over de kritische evaluatie van digitale praktijken (stap 1)	Artikel over de kritische evaluatie van digitale praktijken (stap 2)	
		LO 1.6.5		Doelen, actie, reflectie	
		LO 1.6.6			Omgaan met digitale beperkingen
	6.4. Veiligheid (voorheen “verantwoord gebruik”)	LO 6.4.1	Verkennen van de veiligheidsdimensie in DigComp 2.2 (stap 1)	De veiligheidsdimensie verkennen in DigComp 2.2 (stap 2)	
		LO 6.4.2	Nieuwe kansen ontdekken in digitale omgevingen (stap 1)	Nieuwe kansen ontdekken in digitale omgevingen (stap 2)	
		LO 6.4.3	Digitale verslavingen	Digitale verslavingen	Digitale verslavingen
		LO 6.4.1, LO 6.4.2, LO 6.4.3	Digitaal welzijn en veiligheid workshop (stappen 1 tot 2)	Digitaal welzijn en veiligheid workshop (stappen 2 tot 3)	Digitaal welzijn en veiligheid workshop (stappen 4 tot 5)

M3	7.1. Onderwijsrelaties beheren met ICT	LO 7.1.1	Interactie met online en hybride omgevingen (stap 1 tot 2)	Interactie met online en hybride omgevingen (stap 3 tot 5 – niveau 1)	Interactie met online en hybride omgevingen (stappen 3 tot 5 – niveau 2)
			Workshop online communicatie- en samenwerkingsvaardigheden (stap 1)	Workshop online communicatie- en samenwerkingsvaardigheden (stappen 2 tot 4)	Workshop online communicatie- en samenwerkingsvaardigheden (stap 5)
		LO 7.1.2	Relationele dynamiek en groepsklimaat klimaat (stap 1)	Relationele dynamiek en groepsklimaat klimaat (stap 2)	Relationele dynamiek en groepsklimaat klimaat (stap 3)
				Digitaal klasmanagement simulatie	
		LO 7.1.3	Relationele dynamiek en inclusie (stap 1)	Relationele dynamiek en inclusie (stap 2)	Relationele dynamiek en inclusie (stap 3)
			Inclusieve digitale leeromgeving: een workshop via het UDL-prisma (stap 1 tot 2)	Inclusieve digitale leeromgeving: een workshop via het UDL-prisma (stappen 3 tot 4)	Inclusieve digitale leeromgeving: een workshop via het UDL-prisma (stappen 5 tot 6)
				Scenario voor relationele dynamiek en inclusie	
M4	7.2. Diverse en flexibele faciliterings strategieën strategieën	LO 7.2.1	ICT en sociaal-relatieve dynamiek (stap 1 tot 2)	ICT en sociaal-relatieve dynamiek (stap 3 tot 6 – niveau 1)	ICT en sociaal-relatieve dynamiek (stap 3 – niveau 2)
			Aanpassing aan het digitale klaslokaal (stappen 1 tot 3)	Aanpassing aan het digitale klaslokaal (stappen 4 tot 5)	

		LO 7.2.2	Computergemedieerde communicatie en implicaties voor ontwerp (stap 1)	Computergemedieerde communicatie en implicaties voor ontwerp (stap 2)	
			Verkennen van computergemedieerde communicatie (stappen 1 tot 2)	Onderzoeken van computergemedieerde communicatie (stap 3)	
		LO 7.2.3	Aanpassen van communicatiestijlen (stappen 1 tot 2)	Aanpassen van communicatiestijlen (stap 3)	Communicatiestijlen aanpassen (stappen 4 tot 5)
				Online communicatiestrategieën (stap 1)	Online communicatiestrategieën (stap 2)
		LO 7.2.4	Bevorderen van een positieve houding door middel van communicatie (stappen 1 tot 2)	Bevorderen van een positieve houding door middel van communicatie (stappen 3 tot 4)	Bevorderen van een positieve houding door middel van communicatie (stap 5)
				Bevorderen van een positieve houding	
M5	7.3. Digitaal identiteits- en reputatiema	LO 7.3.1	Oversharing en digitale voetafdruk		
		LO 7.3.1 (LO 7.3.2)		Autobiografie van de digitale identiteit	
		LO 7.3.2	Risicobeoordeling van digitale identiteit (stappen 1 tot 2)	Risicobeoordeling van digitale identiteit (stap 3)	Risicobeoordeling digitale identiteit (stappen 4 tot 5)

	nagement	LO 7.3.3	Workshop digitaal identiteitsbeheer + (stap 1 tot 2)	Workshop digitaal identiteitsbeheer (stappen 3 tot 4)	Workshop digitaal identiteitsbeheer (stap 5)
		LO 7.3.3 (LO 7.3.4)	Leraren Professionele ontwikkeling (TDP) en gemeenschappen (stap 1 tot 2)		Professionele ontwikkeling (TDP) en gemeenschappen (stap 3 tot 6)
		LO 7.3.4 (LO 7.3.5)	Een professionele blog voorbereiden (stap 1 tot 2)	Een professionele blog voorbereiden (stappen 1 tot 3)	Een professionele blog voorbereiden (stappen 1 tot 3)
		LO 7.3.4 (LO 7.3.5)	Digitale identiteiten verkennen en beheren identiteiten (stappen 1 tot 2)	Digitale identiteiten verkennen en beheren identiteiten (stap 3)	Digitale identiteiten verkennen en beheren identiteiten (stap 4)

4.3. Actieplan voor de school

Na het voltooien van de diagnose (bijvoorbeeld met behulp van de Midi SELFIE + D-PAIDEIA-uitbreiding) moet de school gebieden identificeren die versterking behoeven en een actieplan ontwikkelen om haar leerkrachten te ondersteunen bij het ontwikkelen van de competenties die versterking behoeven. Het volgende sjabloon (figuur 11) kan worden gebruikt voor het overzicht van het planningsproces ([PDF-link](#), [doc-link](#)):

School Action Plan Template

Co-funded by
the European Union

Step 1: Based on the material provided in the D-Paideia guide and the diagnostic tools, identify the situation, needs, challenges and opportunities of the digital education strategy of the school.

Step 2: Outline in what position regarding to the different components of its digital culture the school aims to be in 3-4 years from now and necessary actions to achieve it.

Where are we?

**WHERE DO WE
WANT TO GO?**

**HOW ARE WE
GOING TO DO IT?**

NOTES

D-PAIDEIA EXTENSION RESULTS: Please indicate the level identified in each of the D-Paideia Competences				
1.5 Knowledge of institutional policy: Level:	7.1 Management of educational relations with ICT: Level:	DIGITALLY COMPETENT STUDENTS		
1.7 Digital work-life balance and well-being: Level:	7.2 Diverse and flexible support strategies: Level:	DIGITALLY COMPETENT TEACHERS		
1.6 Attitude towards the adoption of digital technologies: Level:	7.3 Digital identity and reputation management: Level:	DIGITALLY COMPETENT SCHOOL or INSTITUTION		
6.4 Safety (responsible use): Level:		INCLUSION AND DIGITAL EQUITY		
NEEDS		CHALLENGES		
		DIGITAL WELL-BEING AND SECURITY		
OPPORTUNITIES				

Figuur 11: Sjabloon voor schoolactieplan ([PDF-link](#), [doc-link](#))

Er zijn verschillende opties voor het ontwikkelen van de digitale strategie, zoals het opstellen van een beleid, richtlijnen voor leerlingen, een open bijeenkomst voor de schoolgemeenschap en een gestructureerde training met behulp van de leeractiviteiten die in het D-Paideia-curriculum worden voorgesteld. Voor elke module worden twee alternatieve trajecten (A of B) voorgesteld met verschillende activiteiten in elk traject. De beginletters van de titel van de activiteit geven aan tot welke module de activiteit behoort (M1, M2, M3, M4 of M5), in welk traject deze is geplaatst (A of B) en in welke volgorde deze binnen dat traject wordt voorgesteld (1, 2, 3,...). Bijvoorbeeld, de derde activiteit die wordt voorgesteld in het A-traject van module 2 heet: *"M2A3_Digitale technologieën adopteren en implementeren volgens het TPACK-model"*, terwijl de tweede activiteit in het B-traject van module 3 heet: *"M1B4_Laten we een persoonlijk digitaal welzijnsplan maken"*.

Voor elk van de activiteiten worden de volgende kenmerken aangegeven:

- Activiteitstitel
- Gerelateerde leerdoelen
- Expertiseniveau: beginner, gemiddeld, expert (B/I/E). Als de activiteit uit meerdere stappen bestaat, wordt ook het niveau van elke stap aangegeven
- Modaliteit: synchroon of asynchroon
- Duur: (in minuten)
- Doel van de activiteit
- Beschrijving
- Benodigde materialen en middelen
- Belangrijke opmerkingen.

Het door het curriculum voorgestelde modeltraject wordt weergegeven in de volgende tabel:

Module 1:

Competenties	Leerdoelen	Model traject			Alternatieve activiteit		
		Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)	Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)
1.5. Bewustzijn van institutioneel beleid	LO 1.5.1	M1A1_Verantwoord gebruik van de leeromgeving	S, A	B, I, E	M1B1_Het uiterlijk en de inhoud van de digitale leeromgeving organiseren inhoud van de digitale leeromgeving	S	I,E
	LO 1.5.2	M1A2_Overzicht en vergelijking van beleidsmaatregelen	S, A	B, I	M1B2_Analyse van digitaal onderwijs beleid op verschillende niveaus	A	I
1.7. Digitale balans tussen werk en privéleven en welzijn	LO 1.7.1	M1A3_Gebruiken, remixen, delen, bronvermelding en licenties	S, A	B, I, E	M1B3_Bewust en verantwoord gebruik van technologieën	A	I,E
	LO 1.7.2	M1A4_Technologie-integratie Reis - een reflectieve simulatie.	S	B, I, E	M1B4_Laten we een persoonlijk digitaal welzijnsplan!	S,A	B,I,E
	LO 1.7.3	M1A5_Empowering Eco-Conscious onderwijzers	S	B, I, E	/		
	LO 1.7.4	M1A6_Digitaal dagboek	S, A	B, I, E	M1B6_Bronnen voor werk-privébalans in de online wereld	A	B

Module 2:

Competenties	Leerdoelen	Model traject			Alternatieve activiteit		
		Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)	Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)
1.6. Houding naar de toepassing van digitale technologieën	LO 1.6.1	M2A1_ Hoe gebruik ik digitale technologieën in mijn klas?	S, A	B	M2B1_ Scenario voor houding om het verkennen van en experimenteren met nieuwe technologieën	A	I,E

	LO 1.6.2	M2A2_Probeer iets nieuws	S, A	I	/		
	LO 1.6.3	M2A3_ Toepassen en implementeren van digitale technologieën volgens het TPACK-model	S, A	B, I, E	M2B2_Begeleiding bij het gebruik van digitale technologieën	A	I, E
	LO 1.6.4	M2A4_Artikel over de kritische evaluatie van digitale praktijken	A	B, I	M2B3_Reflectieve digitale audit	S, A	B
	LO 1.6.5	/	A	B, I	M2B4_Doelen, actie, reflecteren	S, A	I
	LO 1.6.6	/	A	B, I	M2B5_Navigeren door digitale beperkingen	S, A	E
6.4. Veiligheid	LO 6.4.1	M2A5verkennen van de veiligheidsdimensie	A	B, I,	M2B6_Digitaal welzijn en veiligheid workshop	S	B,I,E

(voorheen 'verantwoord gebruik')		in DigComp 2.2					
	LO 6.4.2	M2A6_nieuwe mogelijkheden in digitale omgevingen	A	B, I,	/	S	B,I,E
	LO 6.4.3	M2A7_Digitale verslavingen synchroon/asynchroon	S, A	B, I, E	/	S	B,I,E

Module 3:

Competenties	Leerdoelen doelstelling en	Model traject			Alternatieve activiteit		
		Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveaus (B/I/E)	Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveaus (B/I/E)
7.1. Beheer van onderwijsrelaties met ICT	LO 7.1.1	M3A1_Interactie binnen online en hybride omgevingen	A/S	B,I, E	M3B1_Workshop online communicatie- en samenwerkingsvaardigheden	S	B,I, E
	LO 7.1.2	M3A2_Relationele dynamiek en groepsklimaat	A	B,I, E	M3B2_Simulatie van digitaal klasmanagement	S	B,I, E

	LO 7.1.3	M3A3_Scenario voor relationele dynamiek en inclusie	A	I	M3B3_Inclusieve digitale leeromgeving: een workshop door de lens van UDL	S	B,I, E
		M3A4_Relationele dynamiek en inclusie	A	B,I, E			

Module 4:

Competenties	Leerdoelen	Model traject			Alternatieve activiteit		
		Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)	Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)
7.2. Diverse en flexibele faciliteringsstrategieën	LO 7.2.1	M4A1_ICT en sociaal-relationale dynamiek	A/S	B,I, E	M4B1_Aanpassing aan het digitale klaslokaal	S	B, I
	LO 7.2.2	M4A2_Computergemedieerde en implicaties voor ontwerp	A	B,I	M4B2_Onderzoek naar computergemedieerde communicatie	S/A	B,I,E
	LO 7.2.3	M4A3_Online communicatiestrategieën	A	I,E	M4B3_Aanpassen Communicatiestijlen	S, A	B,I,E
	LO 7.2.4	M4A4_Bevorderen van positieve attitudes door middel van communicatie	S,A	B,I,E	M4B4_Bevorderen van positieve houdingen	A	I

Module 5:

		Model traject	Alternatieve activiteit
--	--	---------------	-------------------------

Competenties	Leerdoelen	Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)	Naam van de activiteit	Type (S/A)	Niveau (B/I/E)
7.3. Digitale identiteit en reputatiemanagement	LO 7.3.1	M5A1_Oversharing en digitale voetafdruk	B	S, A	M5B1_Autobiografie van de digitale identiteit van een docent	A	I
	LO 7.3.2	M5A2_Risicoboorndeling van digitale identiteit	B, I, E	S	/	/	/
	LO 7.3.3	M5A3_TPD en gemeenschappen	B, E	S, A	M5B2_Workshop digitaal identiteitsbeheer	S	B, I, E
	LO 7.3.4	/	/	/	M5B3_Digitale identiteiten verkennen en beheren	S	B, I, E
	LO 7.3.5	M5A4_Een professionele blog voorbereiden	B, I, E	A	/	/	/

4.4. Rapportage van de resultaten

Indien de opleiding in uw school wordt ondersteund door het D-Paideia Consortium (u krijgt opleiding van projectleden of opleiders), vul dan dit formulier in met de resultaten van uw diagnose en de D-Paideia-gebieden die moeten worden versterkt:

[D_Paideia_Training_Registration_log](#)

Development of Pedagogical Digital Strategies Course

School registration form for partners

				First diagnosis outcome from D-Paideia Questionnaire Please, choose one of the following diagnostic tools: D1: Midi Selfie + D-Paideia Questionnaire (recommended) D2: Mini Selfie + D-Paideia Questionnaire D3: SELFIE + D-Paideia Questionnaire You can find the indications and links to the questionnaires in page 19 of the D-Paideia Guide					Description and development of the D-Paideia Training received by the School	Previous and current context of the school regarding digital strategy		Comments and remarks	
Contacting partner/Country	School name	Educational Stage (Primary/Secondary)	Location	Diagnosis tool used (D1, D2 or D3)	School Leaders / School ICT Leaders level (beginner, intermediate or expert)	Number of teachers at level Beginner Intermediate Expert				Areas of the D-Paideia curriculum to reinforce	Download the report template, fill it, and put the link to access the filled document in the cell Report Template to download		Did the school already have a Digital Strategy ? If so, is it aligned with a known digital competence framework? Which one?
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													

Please, add as many rows as needed

[Please move to sheet "Teachers and trainers list" to register the teachers and trainers data](#)

Figuur 6. Registratie en resultaten van door D-Paideia ondersteunde (getrainde) scholen (lijstformaat) – tweede blad van het registratielogboek

REFERENTIES

D-Paideia-consortium:

<https://www.d-paideia.eu/>

Voorstel voor uitgebreid kader van D-Paideia:

Ranieri, M., Gabbi, E., Ancillotti, I. (2023). D-Paideia-kwalificatiekader consultatierapport. [Niet-gepubliceerd intern D-Paideia-projectrapport].

D-Paideia-curriculum:

<https://www.d-paideia.eu/wp-content/uploads/2024/10/D-PAIDEIA-Curriculum-for-post-Covid19-era.pdf>

Digcompedu-kader:

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_en

Redecker, C. (2017). Europees kader voor de digitale competentie van opvoeders: DigCompEdu.

Publicatiebureau van de Europese Unie. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>

Digcomp 2.2

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC12841>

Vuorikari, R., Kluzer, S. en Punie, Y., DigComp 2.2: Het digitale competentie-kader voor burgers – Met nieuwe voorbeelden van kennis, vaardigheden en attitudes, EUR 31006 EN, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2022, ISBN 978-92-76-48882-8, doi:10.2760/115376, JRC128415.

Voorstel voor SELFIE-varianten (Midi-SELFIE en Mini-SELFIE):

Cachia, R., Pokropek, A., & Giannoutsou, N. (2024). Ondersteuning van de monitoring van de digitale capaciteit van scholen door een optimale verkorting van de SELFIE-tool. *Computers & Education*, 208(3), 104938. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2023.104938>